

ANDERS VREDIN

Devalveringens priseffekter än en gång

Någon fullständig beskrivning av verklighetens komplicerade ekonomiska system kommer vi aldrig att få, utan vi är hänvisade till mer eller mindre förenklade modeller. I uttrycket "det finns ingenting så praktiskt som en god teori" ligger underförstått en karakteristik av en "bra" teori: Den har praktisk användning, d v s den ökar vår förståelse av verkligheten. Det ligger däremot inget egenvärde i att arbeta med komplicerade, eller ens "realistiska", modeller.

Jag har tidigare hävdad (*Ekonomisk Debatt* 7/1984) att devalveringens effekter på exportpriserna, sådana de redovisats av Statens Industriverk, kan

förstås med hjälp av en enkel teoretisk modell. Hans Olsson har svarat (*Ekonomisk Debatt* 1/1985) att utredningar på SIND visat att "standardmodellen är överförenklad" och har hävdat att "enkel analys med efterfråge- och utbudskurvor ofta är otillräcklig". Några bevis för att så är fallet har ej redovisats, vare sig i SIND:s utredningar eller i HO:s svar. Tills Industriverket (eller någon annan) har presenterat en komplicerad modell som ger en bättre förståelse av resultaten än den enkla "standardmodellen", måste den senare — utifrån ovannämnda kriterium — betraktas som en god teori.

HO menar att marknaderna för

svenska exportprodukter karakteriseras av "dynamisk konkurrens"; Magnus Henrekson (*Ekonomisk Debatt* 1/1985) utnyttjar det mer etablerade begreppet "kundmarknader". Även MH anser min enkla statistiska analys otillräcklig och hävdar bl a att informationskostnader och förväntningar gör att exporten är olika priselastisk på kort och lång sikt. Jag förnekar självfallet inte att så kan vara fallet. Syftet med min kommentar var emellertid inte att ge en fullständig beskrivning av devalveringens effekter, utan bara att presentera en lättillgänglig tolkning av SIND:s intervjuresultat. Man behöver sålunda, enligt min mening, inte tolka exportföretagens eventuella motvilja mot prissänkningar som ett utslag av höga inflationsförväntningar — standardantagandet om ett givet världsmarknadspris ligger närmare till hands.

HO hävdar, något kryptiskt, att min analys är "riktig utifrån sina givna förutsättningar". Jag vill påminna om att den står i överensstämmelse inte bara med SIND:s intervjuresultat, utan även med resultaten från en tidigare undersökning av Lars Calmfors och Jan Herin. Det var just denna intressanta överensstämmelse som jag ville lyfta fram i ljuset. SIND:s utredningar har en svaghet i sin brist på referenser till tidigare studier.

Slutligen: Industriverkets rapporter saknar enligt min mening värde som underlag för en utvärdering av devalveringens effekter, eftersom en framgångsrik devalvering inte förutsätter någon speciell prispolitik från företagets sida. Intervjuresultaten har dock ett självständigt värde som underlag för framtida forskning om exportindustrins världsmarknadsberoende.